

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Miroslaw Wróblewski

Do druku nr 1892

Warszawa, 07.11.2025 r.

DPNT.401.444.2025.WL.JR

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.335.10.2025

Data wpływu 12.XI.25r.

**Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP**

Kancelaria Sejmu RP

ePUAP: /KSRP/SKRYTKAESP

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo otrzymane 27 października br. (znak: SPS.III.020.335.5.2025 dot. RPW.34576.2025), działając na podstawie art. 57 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹ oraz art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych², uprzejmie przekazuję do przedłożonego **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego i niektórych innych ustaw** (nr druku sejmowego 1892) poniżej sformułowane uwagi.

Projektowaną zmianą ustawy - Kodeks postępowania cywilnego i niektórych innych ustaw **wprowadza się obowiązek sporządzenia przez kuratora sądowego protokołu z czynności związanych z przymusowym odebraniem osoby**

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.).

² Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką, którego odpis jest przesyłany do sądu. Treścią protokołu jest: wskazanie postanowienia sądu, oznaczenie czynności, jej czasu i miejsca oraz osób w niej uczestniczących, przebieg czynności oraz oświadczenia i wnioski osób w niej uczestniczących, a także w miarę potrzeby stwierdzenie innych okoliczności dotyczących przebiegu czynności (**art. 1, zmiana nr 2 – w art. 598⁶ Kodeksu postępowania cywilnego** dodawany § 2 i 3).

Projektodawca nie wskazał jakie dane identyfikujące osoby uczestniczące w ww. czynnościach powinny być umieszczone w protokole, **co wymaga uzupełnienia.**

Dodatkowo, załącznikiem do protokołu czynności ma być **zapis obrazu i dźwięku czynności** związanych z przymusowym odebraniem osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką, do którego rejestracji za pomocą środków technicznych **zobowiązani będą kuratorzy sądowi** (**art. 1, zmiana nr 2 – w art. 598⁶ Kodeksu postępowania cywilnego** dodawany § 5, **art. 2** zmiana nr 1, w **art. 11** pkt. 5 ustawie o kuratorach sądowych dodawany pkt. 6).

Mając na względzie szczególną wagę i wrażliwość przetwarzanych danych osobowych w zakresie ww. czynności kuratorów sądowych oraz ryzyko dotkliwych konsekwencji potencjalnych naruszeń w tym obszarze, przede wszystkim dla osób objętych ww. czynnościami, jak również kierując się zawartym w motywie 20 rozporządzenia 2016/679 wyjaśnieniem, że rozporządzenie to „...ma zastosowanie między innymi do działań sądów i innych organów wymiaru sprawiedliwości, niemniej prawo państwa członkowskiego może doprecyzować operacje i procedury przetwarzania danych osobowych przez sądy i inne organy wymiaru sprawiedliwości...” – **organ nadzorczy dostrzega potrzebę zwrócenia uwagi projektodawcy na poniższe kwestie.**

Szczególny rodzaj przetwarzania danych osobowych jakim jest rejestrowanie obrazu oraz dźwięku stanowi istotną ingerencję w sferę prywatności, nie tylko osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką, jak i jej rodziców czy opiekunów, ale także potencjalnie osób trzecich mogących uczestniczyć w przeprowadzanych czynnościach oraz osób te czynności przeprowadzających. Taka ingerencja prowadzi do pozyskiwania nie tylko tzw. danych zwykłych, ale również danych szczególnych kategorii (art. 9 rozporządzenia 2016/679) objętych szczególną ochroną przepisów o ochronie danych osobowych. Przedmiotowe rejestrowanie obrazu i dźwięku obejmować też będzie działania i zachowania samego kuratora realizującego czynności związane z przymusowym odebraniem osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką.

Zgodnie z konstytucyjną zasadą praworządności oraz zasadami dotyczącymi przetwarzania danych osobowych³ rejestrowanie obrazu i dźwięku wymaga odpowiednio skonstruowanej szczególnej regulacji stanowiącej o podstawie prawnej dla **obowiązku i warunków** takiego przetwarzania danych osobowych osób uczestniczących w nagrywanych czynnościach. Regulacja taka, aby odpowiadała wymogom wynikającym z art. 6 ust. 1 lit c i ust. 3 rozporządzenia 2016/679 wskazywać powinna – ustalone przepisami prawa dotyczącymi także praw i obowiązków w przedmiocie wykonywania operacji na danych osobowych – **cel i niezbędny zakres** rejestrowania obrazu i dźwięku, warunki **odtworzenia i kopiowania zapisu, sposób zabezpieczenia** nagrania przed dostępem osób nieuprawnionych oraz **okres retencji** pozyskanych danych – dla wypełnienia wymagań wynikających z przepisów rozporządzenia 2016/679.

Zapewnienie stosowania rozporządzenia ogólnego o ochronie danych wymaga przyjmowania w prawie krajowym dotyczącym przetwarzania danych osobowych regulacji statuujących: 1) podstawy prawne określonego rzetelnie i przejrzysto przetwarzania danych (zgodność z prawem - art. 5 ust. 1 lit a), 2) skonkretyzowane, wyraźne i prawnie usprawiedliwione cele przetwarzania (art. 5 ust. 1 lit b), 3) rozwiązania adekwatnie i stosownie oraz w zakresie niezbędnym do celów przetwarzania (art. 5 ust. 1 lit c), 4) przechowywanie danych przez okres nie dłuższy jest to niezbędne dla wyznaczonych celów (art. 5 ust. 1 lit e), 5) przetwarzanie w sposób zapewniający bezpieczeństwo odpowiednie do przetwarzania przewidzianego w konkretnej sytuacji (art. 5 ust. 1 lit f).

Tworzone przepisy prawa krajowego wypełniać też powinny zasadę rozliczalności – prawodawca powinien w treści przepisów uwzględnić to, że wykonujący

³ Art. 5 rozporządzenia 2016/679: Zasady dotyczące przetwarzania danych osobowych

1. Dane osobowe muszą być:

a) przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą ("zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość");

b) zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami ("ograniczenie celu");

c) adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane ("minimalizacja danych");

d) prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane; należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane ("prawidłowość");

e) przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą ("ograniczenie przechowywania");

f) przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych ("integralność i poufność").

2. Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("rozliczalność").

te regulacje administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie zasad przetwarzania danych i wykazanie tego przestrzegania (art. 5 ust. 2). Jest to tym bardziej istotne w przypadku – jak analizowany – administratora zobowiązanego do działania na podstawie i w granicach prawa, który swoich kompetencji organu realizującego zadania publiczne nie może domniemywać (konstytucyjna zasada praworządności).

W rezultacie **tworzenie podstawy prawnej dla obowiązku rejestracji obrazu i dźwięku – jako dodatkowej formy protokolowania czynności**, oprócz projektowanego obowiązku sporządzenia przez kuratora sądowego protokołu z czynności (w zakładanej formie pisemnej) powinno być poprzedzone **przeprowadzeniem testu prywatności**⁴ – czyli zaprojektowaniem ochrony danych osobowych w procesie tworzenia prawa, w tym **oceny skutków dla ochrony danych**⁵.

Przeprowadzenie takiej analizy miałoby na celu **wykazanie czy przyjmowane rozwiązanie we wskazanym konkretnie celu (celach) i zakresie jest faktycznie niezbędne, proporcjonalne i adekwatne** dla realizowanego przez projektodawcę celu, którym miałoby być, zgodnie z wyjaśnieniem projektodawcy zawartym w uzasadnieniu do projektu – **dodatkowe wzmocnienie dowodowego charakteru rejestrowanych czynności, zapewnienie możliwości późniejszej kontroli i oceny zgodności z prawem**.

Analiza projektowanego przetwarzania danych osobowych pozwoliłaby również ocenić, czy dla rejestracji czynności związanych z przymusowym odebraniem osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką – **jako podstawę dopuszczalności potencjalnego przetwarzania szczególnych kategorii danych**, można uznać wskazane w art. 9 ust. 2 lit. f rozporządzenia 2016/679 przetwarzanie, które „jest **niezbędne** do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń lub w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez sądy”.

Z powyższych względów poszanowanie praw osób uczestniczących w czynnościach przeprowadzanych przez kuratorów sądowych, których wizerunek i głos miałyby zostać objęte obowiązkiem rejestracji wymaga **ponownego przeanalizowania i ukształtowania w nowelizowanych ustawach zarówno podstawy prawnej dla projektowanego obowiązku, jak i warunków** takiego przetwarzania danych osobowych zgodnych z przepisami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

W rezultacie przewidziany zakres spraw przekazanych do uregulowania przepisami wykonawczymi, tj. sposób postępowania przy wykonywaniu obowiązku

⁴ Art. 25 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 stanowi: „Uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze wynikające z przetwarzania, administrator - zarówno przy określaniu sposobów przetwarzania, jak i w czasie samego przetwarzania - wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, takie jak pseudonimizacja, zaprojektowane w celu skutecznej realizacji zasad ochrony danych, takich jak minimalizacja danych, oraz w celu nadania przetwarzaniu niezbędnych zabezpieczeń, tak by spełnić wymogi niniejszego rozporządzenia oraz chronić prawa osób, których dane dotyczą”.

⁵ Uzasadnionym jest dokonanie oceny skutków dla ochrony danych – zgodnie z art. 35 ust. 10 rozporządzenia 2016/679 - już w ramach oceny skutków regulacji w związku z przyjmowaniem określonej podstawy prawnej przetwarzania danych, co przy dokonaniu prawidłowej oceny i wypracowaniu przepisów szczególnych uwzględniających stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych może zastąpić dokonywanie takiej oceny przez podmioty stosujące / wykonujące następnie tak ustalone przepisy.

zapisu obrazu i dźwięku, sposób przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisu (projektowany art. 11¹ w ustawie o kuratorach sądowych), powinien być rozumiany jako określenie warunków o charakterze technicznym dla ww. czynności.

Wyrażam nadzieję, że przedstawione powyżej argumenty przyczynią się do wprowadzenia w przepisach rangi ustawy kompletnych i spójnych regulacji zapewniających stosowanie zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych.

Łączę wyrazy szacunku,

Mirosław Wróblewski
Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych

/-dokument w postaci elektronicznej
podpisany kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/